BOMBONICA SEPARATIȘTILOR

(Referendumul și urmările lui)

Cu fiece zi ne apropiem de data care poate deveni sau istorică, sau fatală în destinul neamului nostru. Și cu toate că Parlamentul republicii și-a spus clar cuvîntul în privința referendumului din 17 martie, există în societatea noastră forțe, și nu puține, care vor să ne impună acest act politic cu urmări imprevizibile.

Pentru a-și expune opinia despre apropiatul eveniment și a sonda, dacă vor participa la referendum oamenii din Transnistria l-am solicitat pe Nicolae A. Constantinov, lector superior la Institutul pedagogic din Tiraspol, lector superior la Institutul pedagogic din Tiraspol, locuitor din satul Sucleia, raionul Slobozia.

— Personal consider că multa lume din Transnistria va lua parte la referendum. Va fi iarăși dusă în eroare, ca și la referendumul local precedent ,iar procentul final va fi acela pe care îl vor dori organizatorii, deoarece va lipsi orice control. Falsificările și trișările sînt iminente, iar urmările pot fi imprevizibile într-adevăr: situația social-politică se va agrava din nou și e posibilă o nouă confruntare.

— **Situația în Transnistria, deci, e de natură să devină incontrolabilă. Cu ce s-ar putea interveni ca lumea să se pătrundă, totuși, de spiritul responsabilității pentru viitorul și integritatea poporului nostru?**

— Ar fi bine ca oamenilor să li se explice pe toate căile că Parlamentul R.S.S. Moldovâ s-a pronunțat pentru **concepția comunității reînnoite de state suverane.** Trebuia, probabil, mai întîi să fie elaborat, discutat și completat cu propunerile făcute, apoi semnat Tratatul unional, și atunci, desigur, decădea problema referendumului. Dacă vedeam noi că i s-a recunoscut suveranitatea fiecărei republici și acestea nu pot trăi una fără alta, fără a întreține legături economice reciproce, iar realitatea e anume de așa natură, vă asigur că toate ar fi intrat benevol în Uniunea reînnoită. Și nu s-ar fi iscat un nou focar de tensionare.

— **Avînd practică pedagogică cu studenții prin satele raioanelor învecinate, D-strâ contactați mereu cu localnicii. Ce cred oamenii despre ceea ce se pune la cale?**

— Am stat, într-adevăr, de vorbă cu mulți oameni din sate și vreau să vă spun că pentru majoritatea colhoznicilor cuvîntul **referendum** este cuvînt nou, pe care ei nici nu-l înțeleg. Afară de aceasta nu-i clară formularea chestiunii incluse în buletin. Ea îl sperie pe om: crede că dacă va vota **contra** înseamnă că ieșim deja din componența Uniunii R.S.S. și anume cu aceasta speculează separatiștii.

Pe lîngă toate acestea, vehiculîndu-se cu abilitate terminul **românizare**, în moldoveni s-a băgat frica, în mulți din ei, și-i clar că dacă se vor duce la referendum — pentru că în Transnistria totuna au de gînd să facă acest lucru — ei vor vota anume pentru întrebarea dubioasă din buletin. Formulînd chestiunea astfel, Centrul știa dinainte că va cîștiga. Și atunci rămînem în același imperiu de mai înainte. Și pe aceasta se mizează în special.

Consider că odată ce Parlamentul republicii a decis să nu se organizeze referendum la 17 martie înseamnă că trebuie să se respecte această hotărîre. Cu atît mai mult că massmedia unională a anunțat lumii întregi că Republica Moldova nu va face referendum.

Vreau să subliniez, însă, că și aici separatiștii au primit un atu în plus la mînă: iată, vedeți, partea ceea nu vrea să facă referendum, că vor să se unească cu românii. Parlamentul Moldovei nu-i cu Centrul, dar noi sîntem cu Centrul. Noi sîntem internaționaliști și apărăm interesele voastre. Aceasta-i bombonica cu care sînt atrași oamenii în cursă.

Deci, după cum vă puteți da seama, stimați cititori, lumea este, pur și simplu amăgită, iar pe alocuri intimidată și chiar amenințată pe alte căi. De exemplu, mulți oameni din satele situate în apropierea Tiraspolului lucrează la întreprinderi din oraș și dimineața sau la schimbul de noapte sînt duși și aduși cu autobuzele acestor fabrici și uzine. Li s-a spus deja că dacă lucrătorii din aceste sate nu vor participa la referendum, atunci administrația și O.S.T.K. nu le vor mai da transport ca să vină la lucru. Iar oamenii muncesc de zeci de ani, nu vor să-și piardă stagiul de muncă și sînt nevoiți să se ducă să voteze, să lase în urnă buletinul cu formularea dictată de Centrul imperial. Și atunci mă întreb: să fie oare normal un stat, care se pretinde a fi civilizat, să recurgă la astfel de metode? Atunci cu ce ne deosebim de sistemul colonial din Republica Sud-Africană sau de alte regimuri coloniale?

Pentru consemnare:
V. CIOBANU